KOMMISSIONENS BESLUT

av den 23 november 2005

om statligt stöd som Slovenien har genomfört inom ramen för sina bestämmelser om miljöskatt på luftföroreningar av koldioxidutsläpp

[delgivet med nr K(2005) 4435]

(Endast den slovenska språkversionen är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2006/640/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,

med beaktande av Avtalet om europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

med uppmaning till berörda parter att inkomma med synpunkter i enlighet med ovan nämnda artiklar ([1]), och

av följande skäl:

FÖRFARANDE

(1) Slovenska myndigheter underrättade kommissionen den 18 oktober 2002 om en statlig stödordning som ger företag stöd i form av nedsättning av den nationella skatten för koldioxidutsläpp. Kommissionen har diariefört ordningen som ärende SI 1/2003. Ordningen hade redan godkänts av de slovenska myndigheterna för statligt stöd enligt kapitel 3.2 bilaga IV i fördraget om Tjeckiens, Estlands, Cyperns, Lettlands, Litauens, Ungerns, Maltas, Polens, Sloveniens och Slovakiens anslutning till Europeiska unionen ([2])(anslutningsfördraget) på grundval av gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till skydd för miljön (miljöriktlinjerna) ([3]).

(2) På grund av ofullständiga uppgifter i fråga om åtgärden har kommissionen bett Slovenien om ytterligare klargöranden. Det var inte heller möjligt att inkludera ordningen i den befintliga förteckningen över stöd i tillägget till bilaga IV till anslutningsfördraget.

(3) De slovenska myndigheterna lämnade ytterligare uppgifter till kommissionen den 7 november 2002, 1 april 2003, 16 maj 2003, 1 oktober 2003, 4 februari 2004, 1 juni 2004, 17 september 2004 och den 28 september 2004. De slovenska myndigheterna och kommissionen har haft två möten, den 24 november 2003 och den 8 mars 2004.

(4) Sedan dess har EU:s lagstiftning genomgått många ändringar som väsentligt påverkar den slovenska ordningen för koldioxidbeskattning:

— Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet ([4]) (”Energibeskattningsdirektivet”).

— Rådets och Europaparlamentets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG ([5]) (Direktivet om utsläppshandel).

— Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/8/EG av den 11 februari 2004 om främjande av kraftvärme ([6]).

Dessa direktiv började gälla på dagen för offentliggörande.

(5) Följaktligen har de slovenska myndigheterna beslutat att ändra sina skattebestämmelser och har anmält förslag till nya föreskrifter. Kommissionen diarieförde den nya ordningen i juni 2004 som nummer N 402/2004.

(6) Med ledning av de uppgifter man hade till förfogande tvivlade kommissionen på att vissa delar av åtgärderna SI 1/2003 och N 402/2004 var förenliga med den gemensamma marknaden. Därför inledde kommissionen ett formellt granskningsförfarande den 14 december 2004 enligt artikel 4.4 och artikel 6 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget ([7]) och uppmanade de slovenska myndigheterna att lämna sina synpunkter (beslut om att inleda ett

([1]) EUT C 46, 22.2.2005, s. 3.
([2]) EUT L 236, 23.9.2003.
([3]) EGT C 37, 3.2.2001, s. 3.
([4]) EUT L 283, 31.10.2003, s. 51.
([5]) EUT L 275, 25.10.2003, s. 32.
([6]) EUT L 52, 21.2.2004, s. 50.
([7]) EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.

förfarande). En sammanfattning av beslutet om att inleda ett förfarande offentliggjordes den 22 februari 2005 i *Europeiska unionens officiella tidning* ([8]). Alla berörda parter har uppmanats att inkomma med sina synpunkter inom en månad efter offentliggörandet av beslutet.

(7) Efter det att det formella granskningsförfarandet inleddes diarieförde kommissionen ärende SI 1/2003 som ärende C 47/2004, och ärende N 402/2004 som ärende C 44/2004.

(8) I en skrivelse av den 18 januari 2005, diarieförd den 20 januari 2005, lämnade de slovenska myndigheterna sina synpunkter på de tvivel som kommissionen uttryckt i sitt beslut om att inleda förfarandet. Kommissionen skickade ytterligare frågor till de slovenska myndigheterna den 4 april och den 7 juli 2005 och fick svar i skrivelser av den 17 maj och den 8 augusti 2005.

(9) Det har inte inkommit några synpunkter från tredje part.

(10) För att ändringarna i lagstiftningen skall bli lättare att förstå innefattar beslutet om att inleda ett förfarande både det gamla systemet för skattenedsättning (ärende SI 1/2003) och den nya ordningen (ärende N 402/2004). För att beslutet skall bli tydligt och konsekvent ingår båda ärendena, dvs. C 44/2004 och C 47/2004.

A) *STÖDORDNING C 47/2004 (TIDIGARE SI 1/2003)*

1. BESKRIVNING AV STÖDORDNINGEN

(11) Ordningen grundar sig på lagen om miljöavgifter för luftföroreningar till följd av koldioxidutsläpp av den 17 oktober 2002 som började gälla i Slovenien i oktober 2002 (lagen). De nya ändrade föreskrifterna (ordning C 44/2004) började gälla den 1 maj 2005 och ersätter lagen.

(12) Därför granskar kommissionen huruvida lagen var förenlig med den gemensamma marknaden under perioden 1 maj 2004 (Sloveniens anslutning till EU) till den 1 maj 2005 (den sista dag då lagen tillämpades).

(13) Genom lagen infördes skatter på mängden koldioxid som varje anläggning släpper ut. Bestämmelserna innefattade tre kategorier av skattenedsättningar som redovisades för kommissionen för godkännande som driftsstöd enligt miljöriktlinjerna:

(i) Företag som producerar elektricitet i kraftvärmeverk får skattenedsättning om de sparar minst 5 % energi på befintliga anläggningar eller 10 % på nya anläggningar.

I sitt beslut om att inleda ett förfarande fastställde kommissionen att det stödet är förenligt med artikel 87.3 c i EG-fördraget.

(ii) Den andra kategorin avser alla anläggningar som var i drift i Slovenien före 1998 och som vardera i genomsnitt hade 10 ton koldioxidutsläpp per år under perioden 1986–1998 och som lämnade ansökan till miljöministeriet om utsläppstillstånd före 2002. Särskilda skattenivåer föreskrevs för följande kategorier av stödmottagare:

— Anläggningar som producerar värmeisoleringsmaterial.

— Kraftstationer som levererar elektricitet till högspänningsnät.

— Anläggningar för distribution av naturgas i nät.

— Fjärrvärmeverk för koldioxidutsläpp pga. användning av fossila bränslen.

I sitt beslut om att inleda ett förfarande fastställde kommissionen att skattenedsättning för kraftstationer som levererar elektricitet till högspänningsnät (andra punkten ovan) inte ses som statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

Kommissionen inledde det formella granskningsförfarandet med avseende på de andra skattenedsättningarna i den kategorin enligt artikel 4.4 och artikel 6 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget.

(iii) Den tredje kategorin skattenedsättning avser stora värmeanläggningar i kraftverk som levererar elektricitet till högspänningsnät och använder inhemsk kol som bränsle.

I sitt beslut om att inleda ett förfarande fastställde kommissionen att den bestämmelsen inte utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

(14) Kommissionens granskningsförfarande inriktar sig därför på det statliga stöd som nämns under punkt ii) ovan.

2. STÖD AV MINDRE BETYDELSE

(15) Den dag kommissionen beslutade att inleda sitt granskningsförfarande (14 december 2004) var lagen fortfarande tillämplig. De slovenska myndigheterna bekräftade emellertid i sin skrivelse av den 17 maj 2005 att från det att de mottog kommissionens beslut (den 22 december 2004) godkändes inga fler skattenedsättningar för koldioxid-

([8]) EUT C 46, 22.2.2005, s. 3.

utsläpp på grundval av lagen. De nya föreskrifterna började gälla den 1 maj 2005 och ersatte lagen.

(16) På kommissionens begäran (skrivelse av den 4 april 2005) lämnade de slovenska myndigheterna in en förteckning på alla stödmottagare som fått skattenedsättning enligt lagen efter den dag då Slovenien anslöt sig till EU tillsammans med motsvarande belopp för skattenedsättning fram till den sista dag då lagen tillämpades (skrivelse av den 17 maj 2005).

(17) Enligt den informationen uppgick det sammanlagda beloppet för skattenedsättning för perioden 1 maj 2004–1 maj 2005 till 998 771 euro och tilldelades sammanlagt 153 företag. Inget företag fick mer än 100 000 euro. Faktum är att endast två företag fick mer än 27 000 euro.

(18) De slovenska myndigheterna har därför begärt att de stöd som ligger under tröskelvärdet på 100 000 euro (till följd av den korta period som lagen tillämpades efter Sloveniens anslutning till EU) skall klassas som stöd av mindre betydelse enligt artikel 2 i kommissionens förordning om stöd av mindre betydelse ([9]).

(19) I en skrivelse av den 8 augusti 2005 gav de slovenska myndigheterna en noggrann redogörelse över det system som övervakar stöd av mindre betydelse i Slovenien. Enligt den redogörelsen har Slovenien upprättat ett system för kontroll och övervakning av beviljandet av stöd enligt reglerna om stöd av mindre betydelse som består av ett centralregister för stöd av mindre betydelse på avdelningen för kontroll av statligt stöd på finansministeriet. Innan stöd av mindre betydelse godkänns av någon avdelning på myndigheten skall avdelningen kontrollera att villkoren för stöd av mindre betydelse enligt kommissionens förordning är uppfyllda. Centralregistret infördes innan Slovenien gick med i EU.

(20) I en skrivelse av den 8 augusti 2005 bekräftade de slovenska myndigheterna att eftersom detta centralregister använts så har stödmottagarna inte kunnat få stöd som överstiger 100 000 euro per stödmottagare under treårsperioden.

3. BEDÖMNING

(21) Samma dag som de slovenska myndigheterna mottog kommissionens beslut om att inleda ett förfarande (22 december 2004) slutade de att tillämpa ordningen för skattenedsättning. Några månader senare, den 1 maj 2005, började den kraftigt ändrade nya ordningen att gälla. Den lag som granskas i detta beslut var tillämplig i Slovenien ett år efter anslutningen, men den tillämpades i praktiken mindre än åtta månader (1 maj 2004–22 december 2004).

(22) Som ett resultat av den korta tillämpningsperioden är det stöd som beviljats inom ramen för ordningen lägre än den tröskel på 100 000 euro per stödmottagare som föreskrivs i artikel 2 i kommissionens förordning om stöd av mindre betydelse.

(23) I två skrivelser av den 17 maj 2005 och den 8 augusti 2005 åtog sig de slovenska myndigheterna att respektera villkoren i kommissionens förordning om stöd av mindre betydelse, och beskrev kontrollsystemet som säkerställer att nämnda bestämmelser tillämpas korrekt.

4. SLUTSATS

(24) Kommissionen fastställer sålunda att åtgärden följer villkoren i kommissionens förordning om stöd av mindre betydelse och anses, enligt artikel 2.1, inte utgöra statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

B) *ORDNING C 44/2004 (F.D. N 402/2004): ÄNDRAD ORDNING C47/2004*

1. BESKRIVNING AV STÖDORDNINGEN

(25) I en informationsskrivelse som diarieförde den 1 juni 2004 meddelade de slovenska myndigheterna kommissionen om väsentliga ändringar av den slovenska lagstiftningen, som bland annat lett till ändringar av 2002 års lag om koldioxidbeskattning. Det nya lagstiftningspaketet består av en ny miljöskyddslag ([10]), lag om ändring av lagen om punktskatter ([11]) och lag om miljöskatter för koldioxidutsläpp som började gälla den 1 maj 2005.

(26) Miljöskattelagen har samma uppbyggnad som det tidigare systemet för koldioxidbeskattning med en skatt som grundar sig på vilken mängd koldioxid som varje anläggning släpper ut.

(27) Den omfattar tre åtgärder om skattenedsättning som lämnades till kommissionen för godkännande inom ramen för miljöriktlinjerna. De tre åtgärderna gäller under fem år: 1 januari 2005–31 december 2009.

(i) Företag som producerar elektricitet i kraftvärmeverk kan få skattenedsättning om de når det fastställda energisparmålet.

I sitt beslut om att inleda ett förfarande fastställde kommissionen att åtgärden är förenlig med artikel 87.3 c i EG-fördraget. Även om åtgärden vid tidpunkten för beslutet endast fanns som ett utkast bekräftade de slovenska myndigheterna i sin skrivelse av den 17 maj 2005 att åtgärden inte hade ändrats.

([9]) Kommissionens förordning (EG) nr 69/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse.

([10]) Ur.l. RS 41/2004.

([11]) Ur.l. RS 42/2004.

(ii) Den andra kategorin skattenedsättningar avser kraftverk som levererar elektricitet till högspänningsnät och vissa stora förbränningsanläggningar som räknas upp i artikel 23 i lagen.

I sitt beslut om att inleda ett förfarande fastslog kommissionen att åtgärden i fråga om kraftverk inte utgör statligt stöd. I fråga om de stora förbränningsanläggningarna fastslog kommissionen att skattenedsättningen är förenlig med EG-fördraget.

(iii) På grundval av lagförslaget så som det lämnats in till kommissionen innan beslut fattades om att inleda ett förfarande, är operatörer som levererar elektricitet till högspänningsnät, och som inte är energiintensiva företag eller omfattas av det frivilliga avtalet om miljöskyddsmål eller systemet för handel med utsläppsrätter, berättigade till skattenedsättning på 43 % under 2005, vilket varje år minskas med 8 procent. Fjärrvärmeverk i samma situation kan få en skattenedsättning på 26 % under 2005, vilket skulle minskas med 8 procent per år.

I sitt beslut om att inleda ett förfarande uttryckte kommissionen tvivel om huruvida åtgärden är förenlig med den inre marknaden och inledde ett formellt granskningsförfarande på grundval av artikel 4.4 och artikel 6 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget. Den kategorin skattenedsättning var den enda i det nya lagförslaget som blev föremål för kommissionens granskning av statligt stöd.

(28) Till följd av kommissionens beslut om att inleda ett förfarande ändrade de slovenska myndigheterna lagförslaget. Slutversionen av lagen, som trädde i kraft i maj 2005, ersätter denna kategori skattenedsättning med följande:

(29) Företag enligt artikel 18 tredje stycket i lagen som samarbetar inom ramen för EU:s ordning förhandel med utsläpp enligt direktivet om handel med utsläppsrätter, och som inte är energiintensiva, kan vara berättigade till nedsättning av den nationella koldioxidskatten.

(30) Företag enligt artikel 18 fjärde stycket som frivilligt ingår miljöavtal kan också få skattenedsättning.

(31) Tröskeln för skattenedsättning sänks varje år med åtta procent:

— 2005: 43 %,

— 2006: 35 %,

— 2007: 27 %,

— 2008: 19 %

— 2009: 11 % skattenedsättning.

Det sista året för skattenedsättning är 2009: från och med 2010 kommer ingen nedsättning att ske.

(32) Fjärrvärmeverk kan få en skattenedsättning på 26 % under 2005, vilket skulle minskas med 8 procent per år.

2. BEDÖMNING

(33) De slovenska myndigheterna anmälde stödåtgärden till kommissionen före genomförandet.

(34) Den åtgärd som är föremål för kommissionens granskning grundar sig främst på artikel 18, tredje och fjärde stycket och på lagens artiklar 22–24. Trots att lagen trädde i kraft under kommissionens granskningsförfarande bekräftade de slovenska myndigheterna i en skrivelse av den 17 maj 2005 att artikel 18 fjärde stycket och artiklarna 23 och 24 kommer att börja tillämpas först efter kommissionens godkännande. Slovenien uppfyller därför sina skyldigheter enligt artikel 88.3 i EG-fördraget och artikel 3 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget.

(35) De åtgärder för skatteåterbetalning som kommissionens granskningsförfarande avser kan emellertid lika gärna grunda sig på artikel 18 tredje stycket och artikel 22 i lagen. De slovenska myndigheterna anser [12] att dessa artiklar anpassades till EG-fördraget efter kommissionens beslut om att inleda ett förfarande och de stoppade därför inte ikraftträdandet tills kommissionen kommit med sitt slutliga beslut. Artiklarna trädde sålunda i kraft den 1 maj 2005, i strid med artikel 3 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget.

2.1 *Förekomst av statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget*

(36) Kommissionen anser att de ändringar som de slovenska myndigheterna har infört i bestämmelserna om skattenedsättning i samband med att förfarandet inleddes inte på något sätt förändrar bedömningen i beslutet att inleda ett förfarande om statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget. Därför anser kommissionen att åtgärden som granskningsförfarandet avser utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

2.2 *Stödets förenlighet med EG-fördraget*

(37) Kommissionen fastslår att de slovenska myndigheterna har utformat ordningen på grundval av miljöriktlinjerna och energibeskattningsdirektivet.

Förenlighet med miljöriktlinjerna

(38) Kommissionen bedömer åtgärdernas förenlighet med framförallt punkt 51.2 och punkt 51.1 b första stycket i miljöriktlinjerna. Den slovenska ordningen för koldioxidbeskattning infördes i oktober 2002. Enligt punkt 51.2 kan

[12] Se de slovenska myndigheternas skrivelse av den 17 maj 2005.

punkt 51.1 tillämpas endast om följande två villkor är uppfyllda:

a) Avgiften skall ha en betydande positiv effekt när det gäller miljöskydd. Det slovenska skattesystemets uppbyggnad är sådant att företag som släpper ut mer koldioxid beskattas mer än företag som släpper ut mindre koldioxid. Den typen av beskattning leder i sig till att företag sporras att agera mer miljövänligt genom att släppa ut mindre koldioxid. Kommissionen anser således att det första villkoret enligt punkt 51.2 är uppfyllt.

b) Undantag till förmån för de stödmottagande företagen skall ha beslutats i samband med att avgiften infördes. De kategorier stödmottagare som föreskrevs i den ursprungliga rättsakten från 2002 om koldioxidbeskattning är mycket större än de kategorier som omfattas av den lag som granskas. Ändringarna infördes med anledning av Sloveniens anslutning till EU och efterföljande ändringar i gällande lagstiftning. Kommissionen anser att ändringarna inte har påverkat undantagens natur eller uppbyggnad, utan enbart har minskat kretsen av stödmottagare i linje med EU:s tillämpliga föreskrifter.

(39) Kommissionen anser alltså att även det andra villkoret i punkt 51.2 i miljöriktlinjerna är uppfyllt.

(40) På grundval av detta och i enlighet med punkt 51.2 i miljöriktlinjerna kan punkt 51.1 tillämpas på den åtgärden.

(41) Enligt första stycket i punkt 51.1 b kan kommissionen, om skattenedsättningen gäller en gemenskapsavgift, tillåta en undantagsperiod på högst 10 år om beloppet som faktiskt betalas av stödmottagarna efter nedsättningen är högre än genomsnittet i gemenskapen.

(42) Från och med den 1 januari 2004 föreskrivs i energibeskattningsdirektivet en harmoniserad energibeskattning i medlemsstaterna. I enlighet med artikel 4 i nämnda direktiv anser kommissionen att det slovenska avgiftssystemet som grundar sig på mängden koldioxid som företag släpper ut innebär att enregiprodukter beskattas på det sätt som beskrivs i artikel 2 i energibeskattningsdirektivet, och därför omfattas av det direktivet. Därför avser den slovenska skatteordningen en gemenskapsavgift i den mening som avses i punkt 51.1 b första stycket i miljöriktlinjerna.

(43) Nedsättningen tillämpas endast för kortare perioder än fem år, vilket är kortare än den längsta period som föreskrivs i punkt 51.1.

(44) Med beaktande av de olika skattesatserna som används i Slovenien för olika bränslen är den faktiska skattesats som betalas för anläggningen avhängig av vilket råmaterial som används i verksamheten. Kommissionen kan därför inte i förväg för varje anläggning kontrollera och fastställa att miniminivåerna för beskattning enligt energibeskattningsdirektivet respekteras. I skrivelsen av den 17 maj 2005 åtog sig de slovenska myndigheterna återigen att för båda kategorierna stödmottagare säkerställa att den skatt som skall betalas skall förbli högre än den lägsta gemenskapsavgift som fastställs i energibeskattningsdirektivet. Skattenedsättningen beviljas i form av återbetalning och den behöriga myndigheten i medlemsstaten kan därför, före återbetalning, kontrollera att den harmoniserade miniminivån respekteras för varje anläggning.

(45) Kommissionen beaktar också att skattenedsättningen minskar gradvis, vilket leder till avsevärt mindre nedsättning år för år.

(46) På grundval av de slovenska myndigheternas åtagande enligt ovan anser kommissionen att villkoret i punkt 51.1 b är uppfyllt, dvs. att det belopp som stödmottagarna betalar efter nedsättning skall vara högre än genomsnittet i gemenskapen.

(47) Villkoren i punkt 51.1 b första stycket i riktlinjerna till skydd för miljön är alltså uppfyllda för båda kategorierna stödmottagare.

Förenlighet med energibeskattningsdirektivet

(48) Enligt artikel 17.1 i energibeskattningsdirektivet får medlemsstaterna, under förutsättning att minimiskattenivåerna enligt direktivet iakttas, endast tillämpa skattenedsättning för energiintensiva företag eller om stödmottagaren har ingått särskilt avtal om miljöskyddsmål eller system för handel med utsläppsrätter.

(49) Stödmottagare som omfattas av artikel 18 tredje stycket i lagen skall delta i EU:s ordning för handel med utsläppsrätter, i enlighet med direktivet om utsläppsrätter ([13]), för att få skattenedsättning.

(50) Stödmottagare som omfattas av artikel 18 fjärde stycket i lagen måste sluta frivilliga miljöavtal för att få skattenedsättning. Det miljömål som stödmottagarna skall uppnå enligt miljöavtalen är att koldioxidutsläppen skall ha minskat med 2,5 % senast i slutet av 2008 jämfört med utsläppen under referensperioden (1999–2002).

([13]) Se fotnot 3.

(51) Med bakgrund av ovanstående anser kommissionen att båda kategorierna skattenedsättning uppfyller kraven i energibeskattningsdirektivet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Åtgärderna för skattenedsättning som föreskrivs i den slovenska lagen om miljöskatter för koldioxidutsläpp som trädde i kraft den 1 maj 2005 är förenliga med artikel 87.3 c i EG-fördraget.

Artikel 2

Detta beslut omfattar skattenedsättningar som beviljats på grundval av lagen fram till och med den 31 december 2009.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Republiken Slovenien.

Utfärdat i Bryssel den 23 november 2005.

På kommissionens vägnar

Neelie KROES

Ledamot av kommissionen